

U S N E S E N Í

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Šárky Petrové a soudců JUDr. Jiřího Petržálka a JUDr. Marie Kubištové ve věci žalobkyně [REDACTED], nar. [REDACTED], bytem [REDACTED], zastoupeného JUDr. Vladimírem Krčmou, advokátem se sídlem Střelecká 437, Hradec Králové, proti žalovanému [REDACTED], nar. [REDACTED], bytem [REDACTED], zastoupeného JUDr. Michalem Marčišinem, advokátem se sídlem Gočárova 1013, Hradec Králové, o zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví k nemovitostem, k odvolání žalobkyně proti usnesení Okresního soudu v Hradci Králové ze dne 3. února 2013, č. j. 9C 132/2008-384, **t a k t o :**

Usnesení okresního soudu se **z r u š u j e** a věc se okresnímu soudu **v r a c í** k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Okresní soud usnesením označeným v záhlaví přiznal znalci Jiřímu Melichovi znalečné ve výši 22.142,20 Kč. V odůvodnění uvedl, že řízení bylo zahájeno žalobou, ve které se žalobkyně domáhá zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví k nemovitostem. Soud ve věci ustanovil znalce Jiřího Melicha, který vypracoval znalecký posudek a vyúčtoval znalečné – odměnu za 14 hodin práce po 350 Kč a 1 hodinu práce po 125 Kč. Dále náhradu hotových výloh – činnost konzultanta v oboru geodézie, zhotovení fotodokumentace, cestovné a planografie, celkem 8.012,44 Kč. Výdaje na činnost geodeta doložil jím vystavenou fakturou. K námitkám žalobkyně znalec vypracoval tři písemná vyjádření, která obsahují jak věcné doplnění posudku, tak i vyjádření k námitce podjatosti znalce. Za tato tři vyjádření účtoval odměnu za další 3 hodiny práce, 7 hodin práce a 4 hodiny práce po 350 Kč a požádal o náhradu hotových výdajů vynaložených v souvislosti s jejím vyhotovením včetně cestovného. Celkem včetně daně z přidané hodnoty žádal částku, která mu jako znalečné byla rozhodnutím soudu přiznána. Okresní soud vyúčtování znalečného posoudil podle § 17 zákona č. 36/1967 Sb. a § 16 a § 28 vyhlášky č. 37/1967 Sb. Okresní soud uzavřel, že znalec vyúčtoval odměnu za odpovídající počet hodin a odměna nevybočuje z intervalu hodinové odměny znalce upravené citovanými právními předpisy. Výše účtovaných nákladů odpovídá rovněž uvedeným předpisům včetně nákladů na činnost konzultanta. Odměna znalci náleží i za jeho vyjádření k námitkám žalobkyně včetně vyjádření k námitce jeho podjatosti. Okresní soud proto přiznal znalci znalečné ve výši 22.142,20 Kč včetně zvýšení o daň z přidané hodnoty v sazbě 20 %.

Proti tomuto usnesení podala žalobkyně včas odvolání. Ve svém odvolání uvedla konkrétní námitky k rozsahu práce, za níž znalec účtoval odměnu a vyjádřila i nesouhlas s účtovanými náhradami. Vyjádřila přesvědčení, že znalec nepostupoval při své znalecké činnosti řádně a podstatná část obsahu jeho podání se netýká odborných otázek, byly

vyúčtovány položky, ke kterým nebyl dán důvod a právní podklad a počet hodin vyúčtovaných znalcem neodpovídá reálnému počtu hodin nutným k jeho činnosti. Žalobkyně proto navrhla, aby odvolací soud usnesení okresního soudu změnil tak, že znalečné sníží nebo odměnu znalci v celém rozsahu odepře.

Znalec se k odvolání žalobkyně vyjádřil tak, že vyúčtované znalečné považuje za oprávněné.

Odvolací soud odvolání projednal bez nařízení jednání podle § 214 odst. 2 písm. c/, d/ o. s. ř. a dospěl k závěru, že je opodstatněné, byť zatím ze zcela jiných, než výslovně namítaných důvodů.

Podle § 139 odst. 2 o. s. ř. byl-li podán znalecký posudek, vzniká právo na náhradu hotových výdajů a na odměnu (znalečné). Zvláštní předpisy stanoví, komu a v jaké výši se znalečné vyplácí. Těmito zvláštními předpisy jsou zákon č. 36/1967 Sb. o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon č. 36/1967 Sb.) a vyhláška č. 37/1967 Sb. k provedení zákona o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů (dále jen vyhláška č. 37/1967 Sb.).

Jiří Melich byl v této věci ustanoven znalcem z oboru ekonomika – ceny a odhady nemovitostí usnesením Okresním soudem v Hradci Králové ze dne 6.10.2010, č. j. 9C 132/2008-92. Odměňování a náhrada nákladů za podání posudku se proto řídí podle zákona č. 36/1967 Sb. ve znění účinném do 31.12.2011 (viz čl. II bod 5 zákona č. 444/2011 Sb.) s výjimkou § 19 odst. 1 zákona.

Podle § 17 odst. 1 zákona č. 36/1967 Sb. znalec má za podání posudku právo na odměnu podle stanovených sazeb.

Podle § 17 odst. 2 zákona č. 36/1967 Sb. odměna se stanoví podle stupně odbornosti potřebného k provedení úkonu a podle množství účelně vynaložené práce.

Podle § 18 odst. 1 znalec má dále právo na úhradu nákladů, které účelně vynaložil v souvislosti se znaleckým posudkem.

Podle § 18 odst. 2 zákona č. 36/1967 Sb. náklady podle odstavce 1 jsou zejména cestovní výdaje, náhrada ušlé mzdy při předvolání ke státnímu orgánu, náklady, které znalec uhradil podle § 14 odst. 2, věcné náklady a náklady spojené s přibráním pracovníků pro pomocné práce. Jestliže znalec přibral konzultanta, má nárok na náhradu nákladů s tím spojených jen tehdy, jestliže státní orgán, který jej znalcem ustanovil, s přibráním konzultanta vyslovil souhlas.

Hlediska významná pro určení výše odměny za znalecký úkon jsou demonstrativně uvedena v ustanovení § 25 odst. 2 vyhlášky č. 37/1967 Sb. Mimo jiné je to povaha a rozsah úkonu a stupeň odborné kvalifikace potřebné k jeho provedení, a to v každé z položek provedeného úkonu (§ 25 odst. 2 písm. a/ vyhlášky č. 37/1967 Sb.).

Podle § 25 odst. 4 vyhlášky č. 37/1967 Sb. v rozhodnutí, kterým se určuje odměna a náhrada nákladů, popř. náhrada mzdy, se s odkazem na příslušná ustanovení vyhlášky uvedenou důvody, podle kterých bylo rozhodnuto o jednotlivých položkách, z nichž se skládá odměna a náhrada nákladů, popř. náhrada mzdy.

Podle § 28 odst. 4 věta první vyhlášky č. 37/1967 Sb. náhrada cestovních a jiných výdajů se poskytuje znalci na základě předložených dokladů; obdobně se postupuje v případech, kdy znalec účtuje odměnu, kterou poskytl za provedení pomocných prací jiné osobě.

Z odůvodnění usnesení okresního soudu nelze z pohledu shora uvedené právní úpravy zjistit, jak ke stanovení znaleckého dospěl a nelze tak ani posoudit oprávněnost odvolacích důvodů žalobkyně. Usnesení okresního soudu je proto z tohoto pohledu nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a odvolací soud je již proto zrušil a věc okresnímu soudu vrátil k dalšímu řízení (§ 219a odst. 1 písm. b/, § 221 odst. 1 písm. a/ o. s. ř.).

Okresní soud se bude v dalším řízení o znalečném řídit následujícími pokyny odvolacího soudu.

Pokud jde o určení odměny znalce, okresní soud se musí zabývat jednotlivými položkami provedeného znaleckého posudku tak, aby u každého z úkonů znalce zvlášť mohl aplikovat hlediska uvedená v § 16, § 25 odst. 2 vyhlášky č. 37/1967 Sb. Své závěry pak stručně uvede v odůvodnění svého usnesení. Není tedy přípustné, aby, jak tomu bylo v odůvodnění odvolání napadeného usnesení, pouze konstatoval, že přiznává znalci odměnu za 14 hodin práce na znaleckém posudku, aniž by uvedl jednotlivé položky (konkrétní práce, činnosti nebo úkony znalce), za které odměnu přiznává a v jakém počtu hodin a v jaké sazbě a jaká ustanovení vyhlášky u jednotlivých položek aplikoval (viz § 25 odst. 4 vyhlášky č. 37/1967 Sb.). Pokud by v tomto směru mělo být vyúčtování znaleckého nedostatečné, vyzval by znalce, aby své vyúčtování v tomto směru doplnil nebo upřesnil. Rozsah a účelnost jednotlivých úkonů a přiměřenost doby jejich trvání a podobně, jako hlediska významná pro určení odměny znalce, může soud pochopitelně hodnotit toliko z laického pohledu, neboť k odbornému posouzení nemá dostatek znalostí. Nicméně to soud nezabývá povinnosti alespoň z hlediska obecných znalostí a zkušeností, např. porovnáním s obdobnými odbornými úkony (viz § 25 odst. 2 písm. c/ vyhlášky č. 37/1967 Sb.) o odměně znalce rozhodnout a přezkoumat tak současně oprávněnost vyúčtování podaného znalcem. V případě nejistoty u konkrétního úkonu požádá znalce o vysvětlení. Vysvětlení znalce nebo doplnění či upřesnění vyúčtování ovšem musí být konkrétní a věrohodné a nepostačí pouhé sdělení znalce, že odměnu považuje za přiměřenou. Na straně druhé nemůže být samo o sobě důvodem pro nepřiznání odměny znalci za úkon jen to, že jej podle svého subjektivního názoru považuje za neúčelný účastník řízení.

Nebyl správným postup okresního soudu, pokud znalci přiznal odměnu za jeho vyjádření k námitkám žalobkyně o jeho podjatosti (§ 17 o. s. ř.). Takové vyjádření není podáním znaleckého posudku a znalci proto již z tohoto důvodu nemůže za něj náležet právo na odměnu (viz § 139 odst. 2 o. s. ř., § 17 odst. 1 zákona č. 36/1967 Sb.).

Pokud jde o stanovení náhrady výdajů znalce, platí následující. Náhrada výdajů se poskytuje jen na základě předložených dokladů (§ 28 odst. 4 věta první vyhlášky č. 37/1967 Sb.). Okresní soud se přitom (kromě činnosti geodeta) nezabýval tím, zda znalec účtované náklady řádně prokázal způsobilými doklady. Nezabýval se ani účelností těchto nákladů, přičemž o posuzování účelnosti nákladů a výdajů platí přiměřeně to, co bylo uvedeno shora o rozhodování o odměně znalce.

Z odůvodnění usnesení okresního soudu ani nevyplývá, zda soud, pokud znalci přiznal náhradu nákladů spojených s přibráním konzultanta, s přibráním konzultanta vyslovil souhlas (§ 18 odst. 2 zákona č. 36/1967 Sb.).

Okresní soud proto o znalečném znovu rozhodne a bude dbát – mimo jiné – pokynů odvolacího soudu shora nastíněných. V odůvodnění se, pokud to bude potřebné – vypořádá i s odvolacími námitkami žalobkyně, což jednoznačně přispěje k přesvědčivosti jeho odůvodnění.

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

V Hradci Králové dne 11. září 2013

Mgr. Šárka Petrová v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:

██████████